

Foto: Johan Chr. Homann

September har været varm – rigtig varm. Det ser ud til, at vi ender på en gennemsnitstemperatur for måneden på omkring 16,5 grader – 3 grader over normalen. Det er svært at glæde sig over varmen, når det er på baggrund af globale temperaturstigninger uden fortilfælde.

Efterårets fugleoplevelser i Sønderjylland

Fugleflokkene om efteråret er store - og især ved Vadehavet samles ufattelige mængder af fugle. Den 12. september er der tæstet 36.000 almindelige ryler ved Ballum Forland. 16. september tælles 25.000 hjejler langs Rømødæmningen og samme dag tælles ligeledes 25.000 pibeænder ude på forlandet ved Saltvandssøen.

Sort Sol ved Hassberger.
Foto: Conni Nielsen

Alt dette er jo ingenting ved siden af 100.000 stære ved Rudbøl Sø den 17. september, og det er slet ingenting ved siden af 1.000.000 stære på den tyske side af Hasberg Sø.

Hvid sol

Når der samles så store flokke af ryler, kan man opleve fænomenet "Hvid Sol". Når de store flokke af ryler fouragerer ved Vadehavet, kan en sulten vandrefalk jage rylerne op. Rylerne vender under flugten skiftevis den hvide underside og den mørke overside frem i lyset, og det skaber en blinkende formation af ryler, som ændrer figur, ligesom man ser med Sort Sol.

Hvid Sol fra Mandø
Foto: Jan Tandrup Petersen

Spændende og sjældne fugle i Sønderjylland

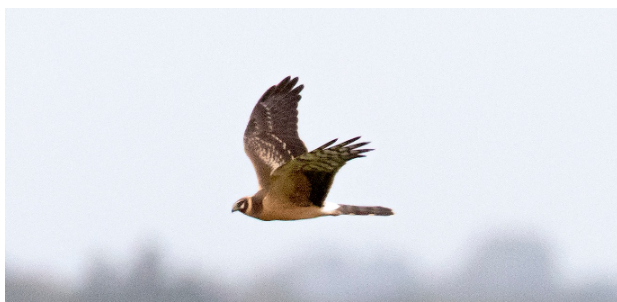
Efter en august uden en eneste SU-art (Observation som skal godkendes af [Sjældenhedsudvalget](#) før den er godkendt), så blev der i september set to. En korttået lærke på Rømhøj og en jagtfalk i Ballum-enge.

Odinshane. Foto: Bjarne Nielsen

Derudover blev der set følgende sjældne fugle: mindst seks forskellige steppehøge, sort glente, silkehejre, pungmejse, rødstrubet piber, odinshane, lille skrigeørn, lille kjove, hvidbrystet præstekrave og aftenfalk. Især odinshanen ved Dynt Strandmose blev set af rigtig mange, men den var også så venlig at blive på lokaliteten i fem dage.

Steppehøg. Foto: Aage Matthiesen

Lille Skrigeørn, Sønderborg, øst for Sundet.
Foto: Anders Otto Nielsen

Månedens fugl

Månedens fugl for september er den [blå kærhøg](#). Månedens fugl for oktober er skovens vagtværn - den altid årvågne [skovskade](#).

Skovskade. Foto: Johan Chr. Homann

Du kan altid finde månedens fugl på DOF Sønderjyllands [websiteside](#).

De sønderjyske storke i 2023

Hvordan gik det de sønderjyske storke i 2023 – et år hvor landsbestanden nåede op på 10 ynglepar. Hvor mange par havde succes? Hvor mange unger kom på vingerne? Læs mere [her](#)

Lille Skrigeørn Sønderborg - øst for Sundet 17/09/2023. Foto/copyright: Anders Otto Nielsen
Billede 2 af 3

Ture og arrangementer

[Efterårstræk og Sort Sol over Bremsbøl Sø](#)

(Fugleværnsfonden)

Torsdag den 5. oktober
Kl. 17 - 19

Fugletur/offentlig tur, Tønder Kommune

[Stormengene](#)

(Fugleværnsfonden)

Fredag den 6. oktober
Kl. 9 - 12

Fugletur/offentlig tur, Tønder Kommune

[Fugletræk ved Kragesand](#)

(DOF Sønderjylland/OAS)

Søndag den 8. oktober
Kl. 7.30 - 11

Fugletur/offentlig tur, Sønderborg Kommune

[Ørneklubben: Oplev naturen ved stranden](#)

(Ørneklubben/DOF Sønderjylland)

Tirsdag den 17. oktober
Kl. 10 - 13

Fugletur/børn og unge, Aabenraa Kommune

[Gåsetur til Ballum Sluse](#)

(DOF Sønderjylland)

Søndag den 22. oktober
Kl. 8 - 11

Fugletur/offentlig tur, Tønder Kommune

[Bøjden Nor](#)

(DOF Sønderjylland/OAS)

Lørdag den 28. oktober
Kl. 8 - 14

Fugletur/offentlig tur, Faaborg-Midtfyn Kommune